

Saksframlegg

Agder Energi - Utbyttepolitikk og viljeserklæring

Utv.saknr	Utvalg	Møtedato
37/15	Formannskapet	22.04.2015
	Kommunestyret	

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Søgne kommune gir varaordfører fullmakt til å signere ny viljeserklæringen på eiermøte 11. mai 2015 i tråd med anbefaling fra arbeidsutvalget.
2. Søgne kommune går inn for arbeidsutvalget sin anbefalte utbyttemodell.

Bakgrunn for saken:

Agder-kommunene eier 54,4 prosent av Agder Energi, mens Statkraft eier resterende 45,6 prosent. Søgne kommunes har en eierandel på 1,587 prosent, som basert på siste verdivurdering har markedsverdi på ca. 300 mill. kroner.

Våren 2005 inngikk Agder-kommunene Viljeserklæringen som sa at ingen kommuner vil selge sine aksjer dersom det fører til at Agdereierne sitter igjen som minoritetseier. Denne har senere blitt fornyet, og nåværende viljeserklæring utløper 1. juli 2015. Eiermøte som skal behandle hvor det er lagt opp til signering av ny viljeserklæring er berammet til 11. mai. Det er også gjort en ny vurdering av utbyttepolitikken.

Saksutredning:

Viljeserklæring:

Nåværende viljeserklæring, som sier at ingen kommuner vil selge sine aksjer dersom det fører til at Agdereierne sitter igjen som minoritetseier, utløper i juli 2015. Agdereiernes arbeidsutvalg foreslår at viljeserklæringen forlenges med tre år til juni 2018. Dette begrunnes med at et salg som bringer Agder-eierne under 50 prosent eierandel vil ha flere uheldige konsekvenser:

1. Et slikt salg vil redusere Agder-kommunenes innflytelse på utbytteutdelingen.
2. Et slikt salg vil gi Statkraft rett til å utpeke et flertall i styret.
3. Et slikt salg vil kunne redusere verdien av den gjenværende minoritetspost.

Arbeidsutvalgets anbefaling følger vedlagt.

Utbyttepolitikk:

Gjeldende utbyttepolitikk sier at Agder Energi skal betale et utbytte på 500 mill. kroner uavhengig av resultat (gulv), og 60 prosent av overskudd utover 500 mill. kroner.

Det er styret som foreslår utbytte. Utbyttepolitikken er bare veiledende for styrets forslag til og generalforsamlingens vedtak om utbytte, men legger likevel sterke føringer og dagens utbyttepolitikk har blitt fulgt.

Arbeidsutvalget foreslår nå å gjøre to endringer:

1. Gulvet senkes til 400 mill. kroner. Dvs. innebærer at Agder Energi skal betale et utbytte på 400 mill. kroner uavhengig av resultat, og 60 prosent av overskudd utover 400 mill. kroner.
2. Utbyttet beregnes på grunnlag av foregående års resultat. Dette innebærer at utbyttet for 2016 fastsettes på grunnlag av resultatet for 2014, og gir mer forutsigbarhet både i selskapet og for eierne.

Forslaget til utbyttepolitikk vil redusere Søgne kommunes årlige utbytter med ca. 630 000 kroner i forhold til dagens utbyttepolitikk, gitt at resultatet er høyere enn 500 mill. kroner. Utbyttet i 2016 vil bli med forslaget bli 10,5 mill. kroner, mot 10,3 mill. kroner i budsjettet for 2015. Økningen skyldes et bedre resultat i 2014 enn budsjettet.

Arbeidsutvalgets begrunnelse for å redusere utbyttet er blant annet:

- Lovpålagte ekstraordinære investeringer.
- Gode sikringskontrakter opphører.
- Økt gjeldsnivå i selskapet.
- Svært usikre prisbaner fremover.
- Finansmarkedet etterspør mer «eierstøtte».
- Generelt fall i avkastning på aktiva (bankinnskudd på 2%)
- Selskapet er mindre verdt nå enn før, 19 mrd. kroner vs 22 mrd. kroner for noen år tilbake, i henhold til verdivurderinger fra Pareto.

Arbeidsutvalgets anbefaling om ny utbyttepolitikk følger vedlagt.

Rådmannens merknader:

Dersom en ser på dette som en ren finansplassering, så tilsier finansteori at en burde selge seg ut av Agder Energi. Ved å plassere pengene i en breiere portefølje vil en spre risiko og således få høyest mulig forventet avkastning i forhold til den risikoen man er villig til å ta. Rådmannen legger imidlertid til grunn at denne plasseringen også er knyttet til mer strategiske vurderinger og fremmer derfor forslag til vedtak i tråd med arbeidsutvalgets innstilling.

Vedlegg

- 1 Anbefaling ny viljeserklæring
- 2 Viljeserklæring 2015-2018
- 3 Anbefaling utbyttepolitikk fra 2015

VILJESERKLÆRING OM EIERSKAP I AGDER ENERGI

Arbeidsutvalgets
anbefaling

PROSESS

**EIERSKAPS-
KONFERANSE**
• FORMANNSKAP
• EIERMØTE
• RÅDMANN

**AU
ARBEIDSPROS
ESS**
• AU
• SELSKAPET
• ANSATTE
• STATKRAFT
• RÅDGIVERE

**ANBEFALING
TIL EIERMØTE**
• EIERMØTE

**LOKALE
BESLUTNINGE
R**
• KOMMUNENE

**EIERMØTE
AVTALER**
• EIERMØTE

SEPTEMBER
MAI 2015

OKTOBER – JANUAR

20. FEBRUAR

MARS – APRIL

11.

VILJESERKLÆRINGEN, BAKGRUNN

- Opprinnelig "fredningstid" utløp 1. juli 2005
- Våren 2005 inngikk Agder-kommunene *Viljeserklæringen* som sa at ingen kommuner vil selge sine aksjer dersom det fører til at Agder-eierne sitter igjen som minoritetseier
- Den første viljeserklæringen varte frem til juli 2008, og var i praksis en forlengelse av "fredningstiden" med **tre år**
- 30. april 2008 fornyet Agder-kommunene viljeserklæringen for **fem nye år** (Søgne kommune og Valle kommune valgte tre år)
- I 2013 ble viljeserklæringen forlenget med **1 + 1 år** på grunn av sonderingssamtaler som pågikk med eierne i Skagerak Energi
- Nåværende viljeserklæring utløper 1. juli 2015.

BEHOV FOR EN FORNYET VILJESERKLÆRING

Begrunnelsen for Viljeserklæringen er fremdeles til stede:

- Å unngå salg av aksjer som medfører at Agder-kommunene ikke kontrollerer mer enn 50 % av aksjene i Agder Energi.

1) Et slikt salg vil redusere Agder-kommunenes innflytelse på utbytteutdelingen.

2) Et slikt salg vil gi Statkraft rett til å utpeke et flertall i styret.

3) Et slikt salg vil kunne redusere verdien av den gjenværende minoritetspost.

VILJESERKLÆRINGEN, AVTALEN

Punkt 1.1 i Viljeserklæringen:

- *”Partene bekrefter ved underskrift på denne avtale sin vilje til ikke å selge aksjer i Selskapet dersom slikt salg vil kunne føre til at Partenes samlede aksjeinnehav i Selskapet reduseres til 50 % eller mindre.”*
- Eventuelt salg i strid med Viljeserklæringen skal søkes løst ved Aksjonæravtalens bestemmelser om bruk av forkjøpsrett eller samlet salg av partenes aksjer i selskapet, jf. Viljeserklæringen punkt 1.2

NY VILJESERKLÆRING

Arbeidsutvalgets anbefaling

- AU anbefaler at Agdereierne inngår en ny viljeserklæring med tre års tidshorisont (fra juni 2015 - juni 2018)
- Det foreligger ikke særskilte situasjoner som tilsier behov for kortere tidshorisont
- Ved ekstraordinære situasjoner kan eierskapet tas opp til vurdering også innenfor en periode med gjeldene viljeserklæring
- Avtalen signeres i eiermøte 11. mai 2015.

FORSLAG TIL VEDTAK

..... kommune gir ordfører fullmakt til å signere ny viljeserklæringen på eiermøte 11/5 2015 i trå med anbefaling fra arbeidsutvalget.

AVTALE

mellom

AGDER KOMMUNENE

som angitt i bilag 1 ("Partene")

vedrørende Partenes salg av aksjer i

AGDER ENERGI AS

org.nr. 981 952 324 ("Selskapet")

0. BAKGRUNN OG FORMÅL

- 0.1 Partene inngikk den 26.10.01 en avtale vedrørende samordning av regional innflytelse som majoritetsaksjonær i Selskapet ("**Samordningsavtalen**"). Samordningsavtalen regulerer blant annet Partenes anledning til salg av aksjer i Selskapet. Samordningsavtalen bestemmer blant annet at Partene ikke kan selge eller på annen måte overdra eller forplikte seg til å overdra aksjer i Selskapet frem til den 01.07.05 ("**Fredningstiden**") med mindre slikt salg har tilslutning fra minst 85 % av Partene i henhold til deres eierandeler i Selskapet. Partene inngikk den 30.04.08 en avtale om forlengelse av Fredningstiden ("**Viljeserklæringen**") for en periode av nye 8 år (for Valle kommune og Søgne kommune, 6 år) regnet fra utløpet av Fredningstiden. Den 06.05.13 ble viljeserklæringen forlenget for nye to år (1+1 år) frem til 01.07.15.
- 0.2 Samordningsavtalen knytter seg til en aksjonæravtale ("**Aksjonæravtalen**") som Partene hadde inngått med Statkraft Holding AS ("**Statkraft**") den 26.09.01. Forholdet mellom Partenes Samordningsavtale og Aksjonæravtalen som Partene inngikk med Statkraft, er i Aksjonæravtalens punkt 3.2 uttrykt som følger:

"Statkraft bekrefter sin aksept av den samordning mellom Agder Aksjonærene som følger av Samordningsavtalen. Statkraft bekrefter også at man fra sak til sak aksepterer Agder Aksjonærenes adgang til samordning ved stemmegivning etc. – utover det som følger av Samordningsavtalen.

Det er imidlertid enighet om at Samordningsavtalen ikke uten Statkrafts aksept skal endres på en slik måte at det legges restriksjoner på Agder Aksjonærenes adgang til å selge aksjer i Selskapet utover det som nå følger av Samordningsavtalen og Aksjonæravtalen (f.eks. ved at kravet til tilslutning fra Agder Aksjonærene for å kunne starte forhandlinger om salg/selge aksjer økes i forhold til det som følger av Samordningsavtalen). Hvis slik avtale likevel skulle bli inngått, skal salg likevel kunne avtales og gjennomføres innenfor Samordningsavtalens og Aksjonæravtalens nåværende ramme uten

at noen form for krav kan rettes mot Statkraft og/eller de selgende Agder Aksjonærer.”

- 0.3 Ved utløpet av Fredningstiden i Viljeserklæringen punkt 1.3, er det på det rene at samtlige av Partene ikke ønsker å selge noen av sine aksjer i Selskapet. Bakgrunnen er at partene har et felles ønske om at Partene skal unngå å komme i en minoritetsposisjon. Dersom Partene selger noen av aksjene i Selskapet, vil det være egne til å svekke Partenes mulighet til å opprettholde den majoritetsposisjon Partene samlet har i Selskapet.
- 0.4 På denne bakgrunn ønsker Partene – under tilbørlig hensyntagen til de forpliktelser som allerede følger av Aksjonæravtalen og Samordningsavtalen – å skape notoritet om sin vilje til ikke å selge aksjer i Selskapet.

1. VILJESERKLÆRING VEDRØRENDE SALG ETTER UTLØPET AV DEN FORLENGEDE FREDNINGSTIDEN

- 1.1 Partene bekrefter ved underskrift på denne avtale sin vilje til ikke å selge aksjer i Selskapet.
- 1.2 Partene bekrefter videre for det tilfellet at noen av Partene likevel skulle ønske å selge aksjer i Selskapet, i fellesskap å legge forholdene til rette for at denne eventualiteten enten blir løst ved
- (i) bruk av forkjøpsrett (Aksjonæravtalens punkt 10.4), eller
 - (ii) et samlet salg av Partenes aksjer i Selskapet (Aksjonæravtalens punkt 10.1)
- 1.3 Denne viljeserklæringen har gyldighet for en periode av 3 år fra 01.0715. Perioden forlenges til 01.0718.

2. MANGLENDE SANKSJONER VED BRUDD PÅ VILJESERKLÆRINGEN

- 2.1 Partene er innforstått med at brudd på viljeserklæringen uttrykt i punkt 1 ovenfor av hensyn til de forpliktelser som allerede følger av Samordningsavtalen og Aksjonæravtalen, ikke kan sanksjoneres i form av krav rettet mot Statkraft og/eller den/de aktuelle parter i salgstransaksjonen.
- 2.2 Dog presiseres at den avtalte forutsetning i Samordningsavtalens § 6 om at salg krever tilslutning fra minst 30 % av Partene i henhold til deres eierandeler i Selskapet fortsatt gjelder.

Dersom et salg blir gjennomført i strid med denne bestemmelsen vil dette fortsatt eksponere så vel Statkraft som den de selgende parter for sanksjoner (Samordningsavtalens § 10).

3. VOLDGIFT

Tvister om gyldigheten av avtalen og enhver annen tvist foran som måtte oppstå i forbindelse med avtalen, avgjøres etter norsk lov ved voldgift i overensstemmelse med Lov om voldgift. Dersom Partene ikke blir enige om voldgiftsrettens sammensetning, oppnevnes alle av førstelagmann i Agder lagmannsrett.

...oo0oo...

Kristiansand, den 11. mai 2015

Arendal kommune

Birkenes kommune

Bygland kommune

Bykle kommune

Evje og Hornnes kommune

Gjerstad kommune

Grimstad kommune

Iveland kommune

Lillesand kommune

Risør kommune

Tvedestrand kommune

Valle kommune

Vegårshei kommune

Åmli kommune

Kristiansand kommune

Mandal kommune

Vennesla kommune

Farsund kommune

Flekkefjord kommune

Froland kommune

Søgne kommune

Lyngdal kommune

Kvinesdal kommune

Songdalen kommune

Lindesnes kommune

Marnardal kommune

Sirdal kommune

Audnedal kommune

Hægebostad kommune

Åseral kommune

UTBYTTEPOLITIKK FOR AGDER ENERGI

Arbeidsutvalgets
anbefaling

PROSESS

EIERSKAPS- KONFERANSE

- FORMANNSKAP
- EIERMØTE
- RÅDMANN

AU ARBEIDSPROS ESS

- AU
- SELSKAPET
- ANSATTE
- STATKRAFT
- RÅDGIVERE

ANBEFALING TIL EIERMØTE

- EIERMØTE

LOKALE BESLUTNINGE R

- KOMMUNENE

EIERMØTE AVTALER

- EIERMØTE

SEPTEMBER
MAI 2015

OKTOBER – JANUAR

20. FEBRUAR

MARS – APRIL

11.

OVERORDNEDE PRINSIPPER

- Utbyttepolitikken er veiledende
- Hvert år skal styret gjøre en kvalitativ vurdering før de kan foreslå utbytt nivå
- Utbytte vedtas av generalforsamlingen
- Utbyttepolitikken er et svært viktig signal ovenfor:
 - Finansmarkedet
 - ledelse og ansatte
 - eierne (kommunene og Statkraft).

AKSJONÆRAVTALEN MED STATKRAFT, PARAGRAF 4.2 - UTBYTTE OG UTTAK

- Minimum 50% av overskudd
- Forsvarlig ift investeringsplaner og kapitalisering
- Bestemmes av styremedlemmene utpekt av Agder-aksjonærene (enstemmig)
 - «Statkraft vil sørge for at medlemmer utpekt av Statkraft i nevnte organer innretter sin stemmegivning i samsvar med dette»
 - Pålegger med andre ord Agdereierne et særskilt ansvar i forhold til forsvarlighet

GRUNNER FOR AT AGDER ENERGI KAN HA HØYERE UTBYTTER ENN ANDRE ENERGISELSKAP

- Markedsendringer:
 - Reduserte strømpriser, men:
 - Høyere eurokurs
 - Redusert rente
- Bedriftsspesifikke positive forhold:
 - Installasjon av ny produksjonskapasitet
 - Opphør av gamle industriavtaler
 - Reduserte driftskostnader
 - Avhendelse av tapsvirksomheter
 - Resultatforbedringer i LOS og Venture
 - God inngående balanse (fyllingsgrad i magasinene)
 - 31 desember 2014 - Område 1: 73,9% mot median 68,6%
 - + mye snø i fjellet

VIKTIGE FORHOLD SOM TALER FOR Å JUSTERE FORVENTNINGENE TIL UTBYTTE DE KOMMENDE ÅRENE

- Generelt lave kraftinvesteringer siste 30+ år
- Lovpålagte ekstraordinære investeringer
- Gode sikringskontrakter opphører
- Økt gjeldsnivå i selskapet
- Svært usikre prisbaner fremover
- Finansmarkedet etterspør mer «eierstøtte»
- Generelt fall i avkastning på aktiva
 - Bankinnskudd på 2%
- Selskapet er mindre verdt nå enn før
 - 19 mrd vs 22 mrd for noen år tilbake

ARBEIDSUTVALGETS ANBEFALING

- Gulv + %
- Beregnet fra fjorårets GRS-resultat
- Treårs syklus (som tidligere)
- Politikken skal signalisere at kommunene er langsiktige eiere som støtter selskapets strategi
- Utbyttet beregnes på grunnlag av foregående års resultat, for mer forutsigbarhet både i selskapet og for eierne.

ARBEIDSUTVALGETS ANBEFALTE MODELL FOR UTBYTTEBEREGNING VIDERE

400 millioner

+ 60% av overskytende overskudd

HOVEDARGUMENTENE

- Kommunene vil være langsiktige, med krevende eiere
- Agder Energi er i en situasjon som muliggjør fortsatt høye utbytter
- Høy utbytteandel sikrer fortsatt fokus på effektivisering og gode investeringsbeslutninger
- Selskapets kapital situasjon skal til en hver tid overvåkes og være under kontroll
- Ekstraordinære hendelser, engangsvirkninger, gevinster eller egenkapitalføringer kan påvirke de årlige vurderingene
- Justeringen i "utbyttegulvet" signaliserer ansvarlighet i forhold til markedsendringer og ekstraordinært høye investeringer de kommende årene
- Høye investeringer gir økt inntjening i fremtiden.

FORSLAG TIL VEDTAK

..... kommune går inn for arbeidsutvalget sin anbefalt utbyttemodell.